

THUỐC NGỪA CÚM VÔ TÁC

NHỮNG ĐIỀU QUÝ VỊ CẦN BIẾT 2012-13

Có nhiều Bản Thông Tin Thuốc Chủng Ngừa bằng tiếng Tây Ban Nha và các ngôn ngữ khác. Xem www.immunize.org/vis.
Many Vaccine Information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis.

1 Tại sao nên chủng ngừa?

Cúm (“flu”) là một căn bệnh rất dễ lây.

Bệnh này là do siêu vi khuẩn cúm gây ra, có thể lan truyền khi người bệnh ho, hắt xì, hoặc chảy nước mũi.

Bất cứ người nào cũng có thể bị bệnh cúm, nhưng tỷ lệ nhiễm bệnh cao nhất ở trẻ em. Đối với đa số mọi người, các triệu chứng chỉ kéo dài vài ngày. Các triệu chứng này gồm:

- sốt/ớn lạnh
- đau cổ họng
- đau nhức bắp thịt
- mệt mỏi
- ho
- nhức đầu
- xổ mũi hoặc nghẹt mũi

Các bệnh khác có thể có cùng các triệu chứng và thường bị lầm lẫn là cúm.

Trẻ nhỏ, người từ 65 tuổi trở lên, phụ nữ có thai, và người có các bệnh nào đó – chẳng hạn như bệnh tim, phổi hoặc thận, hoặc bị yếu hệ thống miễn nhiễm – có thể bị bệnh nặng hơn. Cúm có thể gây sốt nặng và đưa đến sưng phổi, và khiến các bệnh hiện hữu trở nặng hơn. Cúm có thể gây tiêu chảy và giạt kinh nơi trẻ em. Mỗi năm có hàng ngàn người bị thiệt mạng vì cúm và còn nhiều người hơn nữa phải vào bệnh viện.

Khi chủng ngừa cúm là quý vị có thể tự bảo vệ chống lại cúm và cũng có thể tránh truyền nhiễm cúm sang người khác.

2 Thuốc chủng ngừa cúm vô tác?

Có hai loại thuốc chủng ngừa cúm:

1. Thuốc chủng ngừa **vô tác** (siêu vi khuẩn đã bị giết chết), “chích ngừa,” là thuốc tiêm bằng kim.
2. Thuốc ngừa cúm có chứa siêu vi khuẩn **sống, đã pha loãng** (làm yếu đi) được xịt vào mũi. *Loại thuốc ngừa này được đề cập trong một Bản Thông Tin Thuốc Ngừa riêng rẽ.*

Có loại thuốc chủng ngừa cúm vô tác “liều cao” dành cho người từ 65 tuổi trở lên. Hãy hỏi bác sĩ để biết thêm chi tiết.

Siêu vi khuẩn cúm luôn luôn thay đổi, do đó nên chủng ngừa hàng năm. Mỗi năm các khoa học gia tìm cách chọn các loại siêu vi khuẩn trong thuốc chủng đúng với những loại có thể gây ra cúm nhiều nhất trong năm đó. Thuốc chủng ngừa cúm sẽ không ngừa được bệnh do các siêu vi khuẩn khác gây ra, gồm cả các loại siêu vi khuẩn cúm không có trong thuốc chủng.

Trong vòng 2 tuần sau khi chủng ngừa thì cơ thể phát triển được khả năng bảo vệ. Thuốc bảo vệ đến tối đa là một năm.

Một số thuốc chủng ngừa cúm vô tác có chứa một chất giữ lâu gọi là thimerosal. Có thuốc chủng ngừa cúm không có chất thimerosal. Hãy hỏi bác sĩ của quý vị để biết thêm chi tiết.

3 Ai nên chủng ngừa cúm vô tác?

AI

Tất cả những người **tuổi từ 6 tháng trở lên** đều nên chủng ngừa cúm.

Chủng ngừa đặc biệt quan trọng đối với những người có nhiều rủi ro bị cúm nặng hơn và những người tiếp xúc gần gũi với họ, gồm cả các nhân viên chăm sóc sức khỏe và những người tiếp xúc gần gũi với trẻ em dưới 6 tháng.

KHI NÀO

Hãy chủng ngừa càng sớm càng tốt khi có thuốc chủng. Như vậy sẽ bảo vệ được quý vị nếu mùa cúm xảy ra sớm. Quý vị có thể chủng ngừa một khi bệnh cúm vẫn xảy ra trong cộng đồng quý vị.

Cúm có thể xảy ra bất cứ khi nào, nhưng hầu hết những trường hợp cúm đều xảy ra từ Tháng Mười đến hết Tháng Năm. Trong những mùa gần đây, đa số những trường hợp nhiễm cúm đã xảy ra vào Tháng Giêng và Tháng Hai. Chủng ngừa trong Tháng Mười Hai, vẫn có lợi trong hầu hết mọi năm.

Người lớn và trẻ em lớn hơn cần một liều chủng ngừa cúm mỗi năm. Nhưng một số trẻ dưới 9 tuổi cần chủng hai liều mới được bảo vệ. Hãy hỏi bác sĩ của quý vị.

Có thể chủng ngừa cúm cùng lúc với các loại thuốc chủng khác, kể cả thuốc chủng ngừa phế cầu khuẩn.

4 Một số người không nên chủng thuốc ngừa cúm vô tác hoặc nên chờ

- Hãy cho bác sĩ biết nếu quý vị bị bất cứ chứng dị ứng nặng nào (đe dọa đến tính mạng), kể cả dị ứng nặng với trứng. Dị ứng nặng với bất cứ thành phần nào trong thuốc chủng có thể là lý do không nên chủng ngừa. Hiếm khi xảy ra phản ứng vì dị ứng với thuốc chủng ngừa cúm.
- Hãy cho bác sĩ biết nếu quý vị đã từng bị phản ứng nặng sau một liều chủng ngừa cúm.
- Hãy cho bác sĩ biết nếu quý vị đã từng bị Hội Chứng Guillain-Barré (một bệnh tê liệt nặng, cũng được gọi là GBS). Bác sĩ sẽ giúp quý vị quyết định xem có nên chủng ngừa hay không.

- Những người bị bệnh từ trung bình đến nặng thường nên chờ cho tới khi bình phục mới chủng ngừa cúm. Nếu quý vị bị bệnh, hãy nói chuyện với bác sĩ về việc hoãn chích ngừa lại ngày khác. Người bị bệnh nhẹ thông thường có thể chủng ngừa.

5 Thuốc ngừa cúm vô tác có những rủi ro nào?

Thuốc chủng, cũng như bất cứ thuốc nào khác, có thể gây ra vấn đề nghiêm trọng, chẳng hạn như phản ứng nặng vì dị ứng. Rất ít có rủi ro bị thuốc chủng tác hại nghiêm trọng, hoặc bị thiệt mạng.

Rất hiếm xảy ra các vấn đề nghiêm trọng từ thuốc chủng ngừa cúm vô tác. Siêu vi khuẩn trong thuốc chủng vô tác đã bị giết chết, do đó quý vị không thể bị cúm từ thuốc chủng này.

Các trường hợp nhẹ:

- chỗ tiêm chủng bị đau nhức, nổi đỏ, hoặc sưng lên
- khàn giọng, đau hoặc đỏ mắt, ho, ngứa
- sốt • nhức mỏi • nhức đầu • ngứa • mệt mỏi

Nếu bị các phản ứng này thì thông thường sẽ bị không bao lâu sau khi chủng và kéo dài từ 1-2 ngày.

Các vấn đề trung bình:

Trẻ nhỏ chủng ngừa cúm vô tác và phế cầu khuẩn (PCV13) cùng lúc có vẻ bị tăng thêm rủi ro giật kinh do sốt gây ra. Hãy hỏi bác sĩ để biết thêm chi tiết.

Hãy cho bác sĩ biết trẻ chủng ngừa cúm đã từng bị giật kinh hay không.

Các trường hợp nặng:

- Rất hiếm khi xảy ra các phản ứng vì dị ứng đe dọa tính mạng. Nếu có thì sẽ bị ngay trong vòng vài phút đến vài tiếng sau khi chủng.
- Vào năm 1976, một loại thuốc chủng ngừa cúm vô tác (cúm heo) bị cho là gây ra Hội Chứng Guillain-Barré (GBS). Từ đó đến giờ thì không có chứng minh gì rõ rệt là thuốc chủng ngừa cúm gây ra GBS. Tuy nhiên, nếu có rủi ro bị GBS từ các loại thuốc chủng ngừa cúm hiện nay thì mức rủi ro đó tối đa là 1 hoặc 2 người bị trong một triệu người được chủng. Tỷ lệ này thấp hơn nhiều so với mức rủi ro bị cúm nặng mà thuốc chủng có thể ngừa được.

Không nên cho trẻ em từ 8 tuổi trở xuống chủng ngừa bằng một hiệu thuốc chủng ngừa cúm vô tác có tên là Afluria, trừ các trường hợp đặc biệt. Một loại thuốc chủng liên hệ gây ra sốt và giật kinh do sốt ở trẻ nhỏ tại Úc. Bác sĩ có thể cho quý vị biết thêm chi tiết.

Mức độ an toàn của thuốc chủng luôn luôn được theo dõi. Muốn biết thêm chi tiết, hãy đến:

www.cdc.gov/vaccinesafety/Vaccine_Monitoring/Index.html

và www.cdc.gov/vaccinesafety/Activities/Activities_Index.html

6 Nếu có phản ứng nặng thì sao?

Tôi nên để ý gì?

Bất cứ tình trạng nào bất thường, chẳng hạn như sốt nặng hoặc hành vi thay đổi. Các dấu hiệu bị phản ứng nặng vì dị ứng có thể là khó thở, khàn giọng hoặc thở khò khè, viêm thanh quản, xanh xao, yếu ớt, tim đập nhanh hoặc chóng mặt.

Tôi nên làm gì?

- **Gọi** bác sĩ, hoặc đưa người đó đến bác sĩ ngay.
- **Cho** bác sĩ **biết** rõ sự việc xảy ra như thế nào, ngày giờ xảy ra, và đã chủng ngừa khi nào.
- **Yêu cầu** bác sĩ của quý vị trình báo phản ứng này bằng cách nộp mẫu Hệ Thống Phúc Trình Biến Chứng Nguy Hại của Thuốc Chủng (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS). Hoặc quý vị có thể trình báo qua website của VAERS tại www.vaers.hhs.gov, hoặc bằng cách gọi số **1-800-822-7967**.

VAERS không cố vấn y khoa.

7 Chương Trình Bồi Thường Thương Tích Chủng Ngừa Toàn Quốc

Chương Trình Bồi Thường Thương Tích Chủng Ngừa Toàn Quốc (National Vaccine Injury Compensation Program, VICP) được thành lập vào năm 1986.

Những người tin rằng họ có thể đã bị thương vì thuốc chủng có thể tìm hiểu về chương trình này và về việc nộp đơn xin bồi thường bằng cách gọi số **1-800-338-2382**, hoặc đến website của VICP tại www.hrsa.gov/vaccinecompensation.

8 Tôi tìm hiểu thêm bằng cách nào?

- Hãy hỏi bác sĩ của quý vị. Họ có thể đưa cho quý vị tạo thuốc chủng hoặc đề nghị các nguồn thông tin khác.
- Gọi cho bộ y tế tiểu bang hoặc sở y tế địa phương.
- Liên lạc với Các Trung Tâm Kiểm Soát và Phòng Ngừa Bệnh Tật (CDC):
 - Gọi số **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** hoặc
 - Hãy ghé website của CDC tại www.cdc.gov/flu



DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION

